

Franciszek J. Lachowicz

Porzecze, pow. Sławno. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 5, 320-321

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PORECKIE, pow. Sławno
Stanowisko 2

Konserwator Zabytków Archeologicz-
nych w Koszalinie

Badania prowadził mgr Franciszek J. Lachowicz. Finansował WKI w Koszalinie. Drugi sezon badań. Wielokulturowa osada etwarta. Chronologia: okres halstański, lateński, wpływów rzymskich, wczesnośredniowieczny i średniowieczny.

Ratownicze badania koncentrowały się w obrębie nieeksploatowanej dziś żwirowni. Objęte nimi prace trwały o powierzchni 10 arów, położoną nad północną krawędzią dawnego wybiegryszka. W tym celu wzdłuż północnej krawędzi wybiegryszka założono wykop o długości 155 metrów i szerokości dochodzącej do 10 metrów. Odkazenię i przebadano 25 palenisk, 6 jam, 3 piece oraz kilka skupisk ceramiki naczyńowej i silnie przepalonych polipy.

Podobnie jak w 1969 r. uchwycone tu słabo czytelna warstwę kulturową w postaci brunatnej spiaszczonej próchnicy, o miąższości dochodzącej do 1 metra, w obrębie której występowały wspomniane obiekty archeologiczne a także pokazała ilość luźno zalegającej ceramiki - polipy i ułanków naczyń glinianych. Obiekty archeologiczne występowały stosunkowo płytko na głębokości od 25 do 35 cm pod powierzchnią ziemi. Paleniska i jamy charakteryzujące się dość regularnym - owalnym bądź kolistym kształtem czytelnie rysowały się na tle żółtego piasku i nie były specjalnie zniszczone. Najgorzej zachowały się jedynie obiekty określone przez nas jako piece, z których pozostały jedynie ślady zniszczonych ścian glinianych wzmocnionych niekiedy kamieniami oraz dwa piece wyłożone drobnymi kamieniami z zalegającą na nich intensywnie czarną spalenizną, popiołu i węgla drzewnych. Stan zachowania piecew nie pozwala na bliższe określenie ich funkcji. Przypuszczalnie należały do służby mogły do wypalania naczyń glinianych.

Paleniska budowane z drobnych kamieni układanych zwykle kilkunastrowe zawierały bardzo dużą ilość czarnej spalenizny, węgla drzewnych, ułanków naczyń glinianych, polipy, a niekiedy i kości zwierzęcych, co świadczyłoby o intensywnym wykorzystywaniu palenisk przez ówczesnego człowieka w jego życiu codziennym.

Jamy charakteryzowały się niewielkimi rozmiarami dochodzącymi do 60 cm średnicy. Tylko jedna z nich /Nr 20/ w rzucie posiłnym kształtu regularnie owalnego posiadała pokątne rozmiary 320 cm x 220 cm, mogła być obiektem mieszkalnym - półziemiankowym.

Ceramika nacyniowa występująca w warstwie kulturowej pochodzi z różnych okresów chronologicznych poczynając od okresu halstackiego, a kończąc na wczesnym średniowieczu.

Wśród ceramiki uzyskanej z niektórych palenisk i jam przewagę stanowią relikty okresu wczesno- i środkowolateńskiego wiążące się z induseńską kulturą wschodniopomorskiej. Uzyskano ponadto ceramikę o formach typowych dla późnego okresu lateńskiego i wczesnomeryńskiego. Na obecnym etapie badań nie sposób ustalić oszczegółowej chronologii dla poszczególnych obiektów archeologicznych. Można jedynie wyznaczyć ogólne ramy chronologiczne użytkowania badanego zespołu osadniczego, zamkające się między okresem halstackim a okresem średniowiecznym łącznie.

RADGM
Klasztor oo Bernardynów

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem
Uniwersytetu Warszawskiego
i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadziła dr inż. arch. Maria Brykowska i mgr Wojciech Twardowski. Finansował WKZ w Kielcach. Pierwszy sezon badań: ślady osadnictwa starożytnego, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego i czasy nowożytne.

Prace prowadzone w związku z remontem murytkowego budynku gospodarczego tzw. "piekarnika". Zakreślono 6 wykopów badawczych w tym trzy na zewnątrz budynku, jeden wewnątrz i dwa na dziedzińcu klaszternym. Odkryte mur biegnący równolegle do ściany "piekarnika". Był to prawdopodobnie mur długiego korytarza powstałego, jak należy sądzić o analizie warstw i budowy fundamentu, niewiele później od budynku masadniczego. Stwierdzono, że fundament budynku sbudowany był z luźno wrzucanych dużych kamieni lub kamieni wzniesionych glina. W obrębie korytarza i w wykopie wewnątrz budynku natrafiono na pozostałości urządzeń wodnych w postaci ceglanych kanału połączonego z korytem kamiennym wewnątrz budynku. Urządzenie to datować można roboczo na wiek XVIII. Również wewnątrz budynku natrafiono na mur ceglany o niewiadomym przeznaczeniu. Pierwotny poziom użytkowy został określony jedynie w przybliżeniu na zewnątrz "piekarnika" i oszczędnie wewnątrz. Czas budowy badanego obiektu i muru korytarza określono na podstawie materiałów archeologicznych na XVI wiek.

Natrafiono również na ślady osadnictwa starożytnego w postaci jam osadniczych kultury łużyckiej /?/, ceramikę wczesnośredniowieczną w humusie pierwotnym oraz ceramikę z czasów przed powstaniem "piekarnika".